

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 14 października 1921 roku

w przedmiocie utworzenie komisji do badania cen i zysków.

Na mocy art. 2 i 7 p. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. Rz. P. № 67, poz. 449) zarządza się co następuje:

§ 1. W siedzibie wszystkich władz administracyjnych I instancji będą przy tychże władzach utworzone powiatowe komisje dla badania cen i zysków.

W miastach: Warszawie, Łodzi, Lublinie, Lwowie i Krakowie będą przy istniejących tam okręgowych urzędach walki z lichwą utworzone nadto także komisje z zakresem działania tylko w obrębie tychże miast.

§ 2. Przy wszystkich urzędach wojewódzkich utworzone będą wojewódzkie komisje dla badania cen i zysków.

§ 3. Do zakresu działania powiatowych i miejskich komisji należy:

- 1) oznaczanie cen taryfowych i wytycznych;

- 2) opinjowanie cenników i kalkulacji cen, składanych w tym celu przez rolników, przemysłowców i kupców;
- 3) wydawanie opinii dla sądów i innych władz.

§ 4. Komisje wojewódzkie będą badać nadesłane im protokoły obrad komisji powiatowych i miejskich i przeprowadzać w ich uchwałach poprawki wskazane z punktu widzenia ogólnego interesu na terenie województwa.

Do nich też należy decyzja w wypadkach zawieszenia uchwał przez przewodniczącego powiatowej lub miejskiej komisji (§ 16).

§ 5. W skład powiatowych i miejskich komisji dla badania cen i zysków wchodzi:

- a) naczelnicy powiatowych władz administracyjnych, względnie urzędów walki z lichwą i ich zastępcy, jako przewodniczący, a jako członkowie;
- b) przedstawiciel większej własności ziemskiej, wybrany przez sejmik (radę powiatową);
- c) przedstawiciel drobnego rolnictwa, wybrany przez sejmik (radę powiatową);
- d) przedstawiciel wielkiego przemysłu i wielkiego handlu, delegowany przez centralny Związek przemysłu i handlu (izby handlowe i przemysłowe);
- e) po jednym przedstawicielu drobnego przemysłu i drobnego handlu, wybranym przez związki zawodowe;
- f) dwóch przedstawicieli miast, wybranych z pośród spóżywców przez radę miejską w siedzibie komisji;
- g) czterech przedstawicieli spóżywców, wybranych przez stowarzyszenia spózywcze i związki kooperatyw.

W powiatach, w których brak gałęzi gospodarczych, wymienionych pod b, c, d, e odpada potrzeba powołania ich przedstawicieli. W powiatach zaś, gdzie brak sejmików, związków, stowarzyszeń spóżywczych i kooperatyw wyżej wymienionych powołuje starosta, względnie naczelnik urzędu walki z lichwą odnośnych przedstawicieli.

Członków komisji należy w miarę możności powoływać z pośród ludności miejscowej.

§ 6. Skład komisji wojewódzkiej jest analogiczny, z tą różnicą, że przewodniczącym tych komisji jest wojewoda, względnie jego zastępca, i że członkowie mają być dobrani z całego województwa i z pośród osób nie powołanych do komisji powiatowych i miejskich.

§ 7. Członkami wszystkich komisji mogą być tylko pełnoletni i nieposzlakowani pod względem moralnym obywatele.

Nie mogą być członkami osoby, pozbawione własnowolności lub ograniczone w czynnościach cywilnych, upadli i skazani za przestępstwa uwłaczające czci, lub pozbawiające pełni praw obywatelskich.

Przyjęcie godności członka komisji jest obowiązkiem obywatelskim.

§ 8. Członkowie komisji są obierani względnie delegowani na przeciąg jednego roku na wezwanie naczelnika odnośnej władzy.

Przy wyborze względnie delegacji członków winni być wybrani względnie delegowani także i ich zastępcy w tej samej ilości.

Jeżeli instytucje, powołane do wyboru lub delegacji w określonym im terminie najwyżej dni 20 nie wymienia kandydatów, wówczas naczelnik urzędu, tworzącego komisję, powoła na ich miejsce według własnego uznania osoby odpowiednie.

Kandydaci wybrani lub delegowani mogą być odrzuceni tylko dla braku warunków wymienionych w §§ 7 i 21.

§ 9. Członkowie komisji i ich zastępcy obowiązani są zachować w tajemnicy wszystkie poufne z tytułu wykonywania swego mandatu otrzymane wiadomości i to nawet po wygaśnięciu mandatu.

§ 10. Zwyczajne posiedzenia komisji powiatowych i miejskich odbywają się stale w trzecim dniu każdego miesiąca. Takież posiedzenia komisji wojewódzkiej w dziesiątym dniu każdego miesiąca.

W wypadkach niecierpiących zwłoki oraz na pisemne żądanie czterech członków komisji zwoła przewodniczący nadzwyczajne posiedzenie.

§ 11. O niemożności przybycia na posiedzenie winien członek zawiadomić na czas przewodniczącego i swego zastępcę, który w tym wypadku winien wziąć udział w posiedzeniu.

§ 12. Trzechkrotna nieusprawiedliwiona nieobecność na posiedzeniu powoduje wygaśnięcie mandatu i nakłada na przewodniczącego obowiązek podjęcia stosownych kroków w celu uzupełnienia składu komisji. To samo ma miejsce, gdy zajądą co do członka przyczyny wykluczające w myśl § 7.

§ 13. Przewodniczący względnie jego zastępca układa porządek dzienny obrad i kieruje nimi.

Z posiedzeń winny być spisane zwięzłe, ale dokładne protokoły, które podpiszą wszyscy biorący w nich udział.

Uwierzytelnione odpisy tych protokołów winny być niezwłocznie, najdalej dnia następnego po posiedzeniu, przesłane do województwa i do Głównego Urzędu walki z lichwą. Protokoły posiedzeń komisji wojewódzkiej winny być w tym samym terminie przesłane do Głównego Urzędu walki z Lichwą.

§ 14. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. W razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przystąpił przewodniczący.

§ 15. Do ważności uchwał nie jest przepisany żaden komplet, atoli w miarę ważności spraw może przewodniczący nie dopuścić do uchwał, o ile na posiedzeniu zwyczajnem niema obecnych 7, a na nadzwyczajnem 4 członków lub ich zastępców.

§ 16. Przewodniczący obowiązany jest zawiesić wykonanie uchwał, które sprzeciwiają się obowiązującym ustawom i rozporządzeniom oraz wówczas, gdy je uważa za oczywiście szkodliwe.

Decyzja ta winna być zamieszczona na końcu protokołu, a do odpisu protokołu, przeznaczonego dla komisji wojewódzkiej, winno być dołączone sprawozdanie przewodniczącego z motywami tego zarządzenia.

§ 17. W razie takiego zawieszenia uchwały komisji wojewódzkiej przez jej przewodniczącego należy w taki sam sposób przesłać odpis protokołu z motywami do Głównego Urzędu walki z lichwą, który zasięgnie decyzji Ministra Aprowizacji.

Tak samo postąpi Główny Urząd walki z lichwą, jeżeli przy badaniu nadesłanych mu z województw protokołów komisji uzna potrzebę korektury z punktu widzenia ogólnego interesu na obszarze Państwa.

§ 18. Uchwały powiatowej i miejskiej komisji, niezakwestjonowane przez przewodniczącego, a odnoszące się do cen taryfowych i wytycznych, mają być natychmiast w sposób właściwy ogłoszone. Analogicznie posta-

pić należy z powziętymi zatwierdzeniami cenników i opiniami, wydanymi dla innych władz.

Zmiany zarządzone przez komisje wojewódzkie lub Ministra Apropowizacji mają być po ich nadejściu ogłoszone, względnie stronom lub władzom udzielone.

§ 19. Komisje badania cen i zysków mogą wyłaniać ze swego grona podkomisje i powierzać im opracowanie pewnych spraw i składanie sprawozdań i wniosków.

§ 20. Na żądanie komisji powiatowej, podkomisji, komisji wojewódzkiej lub Głównego Urzędu walki z lichwą przeprowadzi powiatowa władza administracyjna, względnie urząd walki z lichwą wskazane wywiady, dostarczy potrzebnych materiałów i danych statystycznych, korespondencji, rachunków, wyciągów z ksiąg handlowych i przesłucha świadków.

§ 21. Na motywowany wniosek starosty (naczelnika urzędu walki z lichwą) może wojewoda rozwiązać komisję dla badania cen i zysków, polecając równocześnie powołanie bezzwłoczne nowej.

W mieście stołecznem Warszawie służy to samo prawo Głównemu Urzędowi walki z lichwą na wniosek urzędu okręgowego.

Przy ponownem powoływaniu komisji może starosta (naczelnik urzędu walki z lichwą) wykluczyć członka komisji rozwiązanej.

§ 22. Spełnianie czynności biurowych i wykonawczych, związanych z działalnością komisji i podkomisji, należy do urzędów, przy których komisja jest ustanowiona.

§ 23. Urząd członka komisji i jego zastępcy jest bezpłatny.

§ 24. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na tem samem terytorjum, co ustawa z dnia 2 lipca 1920 r. o walce z lichwą wojenną i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 25. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Apropowizacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Prezydent Ministrów:

A. Ponikowski

Kierownik Ministerstwa Apropowizacji:

J. S. Stoiński

Minister Spraw Wewnętrznych:

St. Downarowicz